

Tuin hier Hasselt

Nieuwsbrief

Sept - Okt 2018

9 september: Demonstratie bloemschikken

Demonstratie bloemschikken door onze beide lesgeefsters in de maand september.

Wij vragen voor dit evenement wel een inkom om uit de onkosten te geraken.

Aanvang van dit evenement om 9uur 30 stipt met als inkom 3 € per persoon.

Daarbij tussendoor een lekker kopje koffie, breng ook een vriendin of buurvrouw mee.

28 oktober: Bedrijfsbezoek aan fruitplantage.

In de plukmaand van hard fruit zullen we een bedrijfsbezoek aandoen bij PJ fruit maar beter bekend in ons bloem – schik midden als Dhr. Josse Schruers wonende in de Kozenstraat 77 3512 Stevoort.

Samenkomst aan bovenstaand adres, voldoende parking ter beschikking.

Deze uitstap kunnen we helaas niet gratis aanbieden . Ontvangst met een glaasje en rondleiding doorheen het bedrijf, tussenstop met een soep of drankje en bezoek aan de hoevewinkel.

Dit bedrijfsbezoek start om 10 uur stipt. Met als deelname 7,50 € per persoon.

Horta - Martens Uw partner voor tuin en dier Zolderse Kiezel 64 3511 Kuringen kuringen@horta.org Tel: 011/250825	Plantencentrum Vanstraelen - Priori Diepenbekerweg 51 3500 Hasselt Tel: 011 / 24 11 00
---	--

Abonnementen:

- * Tuinhiermagazine + tuinhierhasselt nieuwsbrief 20 euro
- * Bloemschik cursus voor 10 lessen, vanaf september 65 € euro
- * Tuinhierhasselt rekeningnummer: BE64 0011 0792 9552
Bij bankverrichtingen steeds vermelden TUINHIERHASSELT

Contact bestuur : website: www.Tuinhierhasselt.com

Voorzitter:	Vanaken Marleen	011 / 236962	gerda.vanaken@skynet.be
Secretaris :	Hauben Jos	011 / 823418	jos.hauben@skynet.be
	Vanholst Marc	011 / 210147	marc.vanholst@skynet.be
	Vanholst Maurice	011 / 270312	vanholst.mailbox@gmail.com;
Bloemschikken:	Verwerft Marie -Thérèse	011 / 210468	mt.verwerft@outlook.com
	Vandickelen Marie -Thérèse	011 / 823418	mthvandickelen@gmail.com

Bloemschik kalender voor de aankomende maanden

Basis	Dinsdag	4 september	Herfst kransen aan de deur
	Dinsdag	2 oktober	Gerberas en fresia's in harmonie
Vergevorderde	Dinsdag	11 september	Dicht bij de natuur
	Dinsdag	18 september	Dicht bij de natuur
Creatief	Dinsdag	9 oktober	Herfst
	Dinsdag	16 oktober	Hersft

<p>Limburg Lavendel Olmenbosstraat 25 3511 Stokrooie - Hasselt 011 / 25 22 48 www.info@limburglavendel.be</p>	<p>Misschien</p> <p style="text-align: center;">Hier Uw</p> <p style="text-align: right;">Advertentie ?</p>
<p style="text-align: center;"><i>Sanne Vanholst</i> Osteopathie 0494/37.15.26 vanholstsanne@hotmail.com</p> <p style="text-align: center;">UIT SYMPATHIE</p>	<p>KBC Verzekeringen Gert Maes bvba Grote Baan 101 3511 Kuringen – Hasselt Tel: 011 / 25 04 54 E-mail Gert.Maes@verz.kbc.be</p>
<p>Verfland Sint - Truidersteenweg 394 3500 Hasselt Gebruik de voordeelpas www.verfland.be</p>	<p>BVBA Martens-Robben Bouwmaterialen Stevoortsekiezel 466 3512 Stevoort-Hasselt Tel: 011/312207</p>

Combinatieteelt in de moestuin!

Waarom juist combineren in de moestuin?

Kolen vragen veel mest, wortelen willen dit niet.

Ui en wortel passen goed samen, maar let op met prei.

Erwten en bonen geven stikstof, uien verdragen het niet.

Snijbiet wil veel zon, spinazie wil schaduw.

Tomaten sterven in de regen, knolselder leeft op.

Aardbeien hebben een bestuiver nodig, tijm lokt bijen.

Insecten gaan af op silhouetten en geur.

Venkel zou een remmende invloed hebben op de groei.

Combinatie teelt: wat werkt 'altijd'

Knoflook – wortel / wortel – tagetes – ui / ui – rode biet

Erwten – koolrabi / kool – salie – lavendel – hysop

Tomaten - zegekruid - basilicum – spinazie

Sla - prei / prei – knolselder

Maïs – komkommer (delikatesse, olijf-, muis-, gele tros, long green ridge)

Combinatie compost - groenten

Niet iedere groente heeft dezelfde hoeveelheid rijpe/oude compost nodig.

- Zeer veel compost (8 tot 10 kilogram per m²): ° Spinazie, prei, de meeste kolen

- Veel compost (6 tot 8 kilogram per m²): ° Sla, andijvie, warmoes, selder, peterselie, kervel, koolrabi, suikermaïs, augurk, courgette, pompoen, komkommer, meloen, tomaat, aubergine, paprika, aardbei

- Matig compost (2 tot 4 kilogram per m²): ° Aardappel, knolvenkel, rode biet

- (Bijna) geen compost (0 kilogram per m²): ° Veldsla, groenlof, ui, knoflook, erwt, boon, witlof, schorseneer
10 liter (een emmer) is 8 kilogram compost. □ Door wisselteelt krijgen worteltjes 'oude kracht' uit compost van kolen

Combinatie elementen - groenten

Bladgroenten - Verbruiken vooral stikstof (Bloedmeel)

□ Wortel, bol, knol gewassen - Verbruiken vooral kalium (Patentkali)

□ Vruchtgewassen - Verbruiken vooral fosfor en kalium (Potas)

□ Peulvruchten - Verbruiken vooral fosfor (Beendermeel) -

Erwten planten voor bladgroenten is perfect want deze geven stikstof af .

□ Kolen - Verbruiken veel en van alles wat. Mest, compost en Kalium (Koemestkorrels)

Wat doet (globaal genomen) welke stof -

N = Stikstof: groei van blad en stengels -

P = Fosfor: energie, wortel/knol ontwikkeling, zaadvorming, bewaring

K = Kalium: stevigheid, Wortel/knol vorming, weerstand -

Mg = Magnesium: bladgroen, ziektegevoeligheid verlagen -

Ca = Calcium: opname van voedingsstoffen en 'chemische verbindingen'

Goed om weten voor je begint

Wat bij een te veel aan stikstof ?

Grote, slappe planten.

Gevoelig voor schimmels, plagen en ziekten

Vatbaarder voor vorst

Vertraging van bloemvorming en/of vruchtvorming

Minder goed te bewaren na oogst

- Te kort aan fosfor? - Paarse verkleuring van het blad & slechte wortelgroei
- Te kort aan kalium? - Gekleurde plekken en verdorring van bladrand
- Te kort aan magnesium? - Opvallend gele bladeren met groen nerven

Combineren met ‘dood materiaal’ – mulch

Mulchen, enkele voordelen:

Gemaaid gras, stro, smeerwortel, varens, bladeren tegen onkruid.

Geen licht = geen ontkieming. - Vergelijk het met een bos en de bosrand.

Voorkomt erosie en verdamping, tempert slagregen

Kan voedingsstoffen vasthouden en vrijgeven

Dood gras vangt de druk op wanneer je op de grond stapt

Zal nachtelijke temperatuurverschillen temperen

Zorgt voor humus en bodemleven

Bladgroenten = droog gras of fijngehakte brandnetelbladeren ° omwille van de stikstof die vrij komt (cacaodoppen kunnen ook).

Stro verbruikt stikstof bij het verteren

ideale bedekking tussen tomaten, aardbeien en ajuinen!

Combineren met ‘dood materiaal’ - gier

Gier: Brandnetel, bevat veel stikstof en mineralen & goed tegen bladluize

Rabarber, plantversterkend & goed tegen witte vlieg en koolvlieg

Smeerwortel, bevat veel kalium voor de vruchtgewassen.

Kamille en Alsem, zijn geweldig tegen rupsen, bladluizen, galmijt, ...

Goudsbloem, is erg plantenversterkend & bevat stikstof en calcium.

Knoflook en bananenschil, zijn schimmelwerend (meeldauw en roest)

Wilgenwater (krulwilg), is een natuurlijk stekmiddel en spotgoedkoop.

Herderstasje en Paardenbloem, verhoogt de smaak van bessen.

Heermoesgier, bevat kiezelzuur goed voor uw nagels en haren.

Citruschillen, beter tegen schurft dan koperoxychloride.

Zeewierkalk of lavagesteente, sporenelementen door alle gieren heen

Onkruid ‘steelt’ voedingsstoffen, gooi ze bij elkaar en maak er gier van.

Combineren met levende planten

Bonenkruid heeft zijn naam niet gestolen.

Vlinderbloemigen (erwt, tuinboon, luzerne, klaver) ondergrondse stikstof.

Tomaat+Basilicum = succes! Plant basilicum uit een potje...

Geuren van planten om anderen te maskeren: - plaats bieslook of ajuin tussen de wortelen - gebruik salie, boerenwormkruid of lavendel en breng insecten in de war - tagetes (ook wel stinkerkes genoemd) verjagen schadelijke bodem aaltjes

Rozen(takken) tegen de katten:

Duizendblad tussen ajuinen voor betere oogstbewaring (minder stikstof) Distels en fluitekruid brengen zuurstof in de grond Tuinwolfsmelk voor betere bodemwarmte rond warme klimaat groenten

Combinatie teelt: dokters & musketiers

Oost-Indische kers - trekt bladluizen en koolwitjes aan = weg van andere planten - tegen witte vlieg (tomaten) & slakken (sla) - waardplant voor sluipwesp, roofwants, zweegvlieg

Goudsbloem - ontsmetter tegen aaltjes & nematoden (wortel, radijs, aardappel ...) - tegen motluis (tomaten)

Basilicum - tegen witte vlieg (tomaten) & tegen wortelvlieg - tegen meeldauw

Bonenkruid - tegen de zwarte luis (bonen)

Combinatie teelt: dokters & musketiers

Rozemarijn en salie - tegen witte vlieg (tomaten) en vlinders (kolen)
Tagetes (Patula, Erecta, Minuta) - tegen aaltjes (knol en bol)
Japanse- of Zwarte haver (Exito) - tegen Wortellesie-aaltjes & Wortelknobbel-aaltjes (wortelen)
Raketblad (Litchitomaat) - Wageningen URC (University & Research Centre) - maakt een einde aan aardappelcysteaaltjes
Zilverwitte alsem - Gier ervan voorkomt en geneest Phytophthora !!! (tomaten, aardappelen)
Insecten zijn niet plezant? Toch wel! □ Stro/hooi (oorwurm) Hout (metselbijen) en dennenappels (gaasvlieg)

Waardplanten:

Geelwitte moerasbloem (waardplant zweefvlieg) -
Bernagie (waardplant sluipwesp, nectar voor bijen) -
Gilia capitata (trekt zweefvliegen aan) -
Akkerviooltje (waardplant gaasvlieg) -
Nicandra / Zegekruid (waardplant lieve heersbeestje) -
Fluitekruid en Engelwortel (waardplant vlinders)
Hysop, Drop, Agasthagee, Phaselia (lokken bijen en hommels)

Permacultuur in de tuin

Tuinieren met zo weinig als mogelijk onderhoud/inspanning
- natuurlijk ecosysteem - absoluut niets van wisselteelt
- enkel en alleen combinatieteelt
- planten op de juiste plaats
° spinazie vs. zon ° paprika vs. wind ° tomaat vs. hitte □ Niet schoffelen, onkruid mag er ook zijn □ Veel mulchen

Groenbemesters in combinatie teelt met groenten

Groenbemesters zijn onmisbaar om de bodem in goede conditie te houden. Een groenbemester levert organische stof aan de bodem, verbetert de bodemvruchtbaarheid en bevordert een goede structuur.
Sommige groenbemesters kunnen bij tijdige inzaai de resterende stikstof opnemen en over de winter heen tillen. Winterrogge kan tot eind oktober worden gezaaid en is daarom heel geschikt na gewassen die laat worden geoogst. Omdat winterrogge goed winterhard is, kan het gewas in het vroege voorjaar eventueel worden gemaaid en als veevoer worden gebruikt. De gewasresten worden daarna ondergewerkt.
Als winterrogge laat in het voorjaar wordt ondergewerkt, dan kan het een heel droge grond achterlaten.
Winterrogge en Italiaans raaigras zijn geen waardplant voor het Noordelijk wortelknobbelaaltje (M. hapla) en zijn daarom goede groenbemesters .

Groenbemesters hebben ook nadelen. Een groenbemester kan schadelijke aaltjes vermeerderen waardoor de teelt van een volggewas met een (veel) hogere besmetting, begint vermeerdering van schadelijke aaltjes door groenbemesters. Het gaat om aaltjes die schade kunnen veroorzaken bij de gewassen aardbei, prei, Chinese kool, peen, sla met dit aaltje besmet zijn. Maar deze groenbemesters kunnen andere schadelijke aaltjes als M. chitwoodi, M. fallax, P. penetrans en trichodoriden wel (sterk) vermeerderen

EAG-bieten/granen was afgelopen jaar het meest uitgezaaide mengsel na gerst en tarwe in Vlaanderen. Dit mengsel is een uitstekend compromis tussen een snelle grondbedekking, vorstgevoeligheid, DSproductie, resistentie tegen het bietencysteaaltje en kostprijs. In knolvoetgevoelige rotaties zijn EAG Blacelia en EAG Jacelia aanbevolen. Dit is een combinatie van Facelia met respectievelijk bladrammenas en Japanse haver. Ook het nieuwe mengsel EAG Jamenas is geschikt voor rotaties met kolen. EAG Jamenas bestaat uit een combinatie van bladrammenas en Japanse haver, de intensieve, oppervlakige beworteling van Japanse haver is complementair met de penwortel van bladrammenas. EAG Jacelia kan gezaaid worden tot half september.

In rotaties met kolen is het belangrijk geen knolvoetgevoelige groenbemester te gebruiken, de meeste kruisbloemige groenbemesters zijn knolvoetgevoelig.

Bladrammenas vormt hierop een uitzondering en is niet vatbaar voor knolvoet en is daarom ook een zeer goede groenbemester.

Enkele voorbeelden om een keuze te maken in eigen tuin uit de meest gebruikte groenbemesters

	Gevoeligheid aanmaak aaltjes	Aanbevolen zaaidatums	
Mengeling akkerbouw en groenten	Knolvoet gevoelig	Half juli tot half septem	Gele mosterd - bladrammanas
Mengeling akkerbouw en groenten	Knolvoet gevoelig	Half juli tot eind septem	Gele mosterd – raapzaad
Mengeling akkerbouw en groenten	Knolvoet resistent	Half juli tot eind augustus	Bladrammanas - facilia
Mengeling akkerbouw en groenten	Knolvoet resistent	Half juli tot eind augustus	Japanse haver - facilia
Mengeling akkerbouw en groenten	Knolvoet resistent	Half juli tot half septem	Japanse haver -bladrammanas
Grasmengsels	–	Tot eind september	Italiaans raaigras + rode klaver
Grasmengsels	–	Tot eind september	Italiaans raaigras - festolium
Grasmengsels	–	Tot eind september	Italiaans raaigras + engels raaigras
Grasmengsels	–	Tot eind september	Italiaans raaigras + engels raaigras
Vlinderbloemigen	–	Tot eind augustus	Zomerwikken
Vlinderbloemigen	–	Tot eind augustus	Alexandrijse klaver
Vlinderbloemigen	–	Tot eind augustus	Inkarnaatklaver

In het najaar uitgezaaid als voorteelt voor bloemkool:

gele mosterd, bladrammenas, Facelia, raaigras, snijrogge en Nyger)

De groenbedekkers namen het overschot aan nitraat dat achterbleef in het perceel op. Dit zorgde voor een sterke **daling** van het **nitraatresidu**. Met behulp van een groenbedekker was het mogelijk om in de controleperiode beneden de norm te eindigen. Zonder groenbedekker lukte dat in deze proef niet na een teelt van **bloemkolen**.

Met dank aan onze spreker van dienst Dhr. Geert Laurent voor zijn mooie en zeer interessante uiteenzetting over combinatie teelt in de moestuin.